

עת"א 24531/02/16 - גאנם חירבאווי, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 24531-02-16 חירבאווי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	גאנם חירבאווי,
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

לפני עתירה של עצור עד תום ההליכים לאפשר לו לצאת לחופשה חריגה בנסיבות הומניטריות.

נימוקי הבקשה :

- אמו הקשישה של העותר אמורה להתאשפז לניתוח ביום 15/2/16.
- על פי התיעוד הרפואי, ניתוח זה עלול להיות מסוכן משום שאמו הינה חולת סוכרתית והיפרטנסיבית.
- לכתב העתירה צורף אישור רפואי על הבעיות הבריאותיות מהן סובלת אמו של העותר וכן הזמנה לאשפוז שנשלחה לאמו של העותר עוד ביום 21/1/16.
- בדיון טען ב"כ העותר כי כל בקשתו של העותר הינה לשהות במחציתה מס' שעות לפני הניתוח ולוודא שהיא יוצאת מהניתוח והכל בסדר. העותר מסכים למגבלות שיוטלו עליו.

ב"כ המשיבים מתנגדת. לטענתה, היה על העותר להגיש בקשה לעיון חוזר לבית המשפט אשר הורה על מעצרו עד תום ההליכים. המותב שדן והחליט על מעצר מכיר את התיק ואת המסוכנות הנשקפת מהעותר. אין אפשרות על פי הפקודה לצאת לחופשה חריגה כשאדם עצור עד תום ההליכים. המסוכנות של העותר נלמדת גם מעברו הפלילי שבגינו ריצה עונשי מאסר בפועל וגם מכתב האישום הנוכחי בגינו הוא עצור עד תום ההליכים. בנוסף לכך, קיים מידע משטרתי.

הערכאה המוסמכת לדון בעתירה:

הזכות להגיש עתירה מנהלית איננה מיוחדת אך ורק לאסיר המרצה את עונשו, אלא גם לעצור וזאת בהתאם להגדרת המונח "אסיר" בסעיף 1 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) תשל"ב - 1971.

בניגוד לנטען כאן על ידי ב"כ המשיבים, בהליך אחר שהתנהל במסגרת בש"פ 5265/15 מ"י נ' יצחק גבאי טענה המדינה כי "דרך המלך" להגשת בקשת עציר או אסיר ליציאה לצורך השתתפות באירוע משפחתי הינה באמצעות הגשת בקשה מתאימה **לשב"ס**. במידה שבקשה מסוג זה אינה מאושרת על ידי שב"ס, ניתן להשיג על החלטת השב"ס בפני בית המשפט המחוזי באמצעות **עתירת אסיר**.

כפי שצוין בבש"פ 5265/15 בכל הנוגע **לעצירים**, באפשרותם לנקוט, לצד המסלול המנהלי של הפניה לשב"ס, גם במסלול הפלילי, באמצעות בקשה לעיון חוזר לבית המשפט הדין בהליכי המעצר. בהליך שנדון בבש"פ 5265/15, טענה המדינה שאמנם לבית המשפט הדין במעצר נתונה הסמכות להידרש לבקשת עציר לצאת לאירוע משפחתי, אלא שאז עליו ליתן משקל רב לנהלי שב"ס וכן לשקול שמא היעדרות לבקשה עלולה לגרום לפגיעה בשוויון בין עצורים.

בהחלטת כב' השופט ע.ברון נקבע כי ככלל עצור המבקש לצאת לחופשה מיוחדת יכול לנקוט בין במסלול המנהלי על ידי פניה לשב"ס, ובין במסלול הפלילי על ידי בקשה להשתחרר בערובה במסגרת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996.

אם כן, הסמכות נתונה גם לבית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט מנהלי בעתירות אסירים וגם לבית המשפט הפלילי שהורה על מעצרו של העציר עד תום ההליכים.

בכל מקרה, בין אם הדין מתנהל בפני בית המשפט המנהלי ובין אם הוא מתנהל בפני בית המשפט הפלילי, הגורם שמטבע הדברים אמור לבחון בקשות מסוג זה הוא שב"ס, שלו נהלים ברורים המגדירים את העילות שבגינן ינתן אישור ליציאת עצור לחופשה מיוחדת.

נושא זה מסור לשיקול דעתו של השב"ס ועליו להבטיח, לא רק מפני הסיכונים הכרוכים ביציאת העצור לחופשה, אלא גם לוודא שאמות המידה בתחום זה יחולו במידה שווה ובלתי מפלה בין ציבור העצורים בכללותו.

בבואו לבחון "בקשה לחופשה חריגה" המוגשת על ידי עציר, על בית המשפט לשקול את הבקשה ביתר זהירות דווקא משום שמדובר בבקשת עציר, למרות שעדיין עומדת לו חזקת החפות. זאת משום שלא כל אסיר שנגזר דינו הינו בהכרח מסוכן לציבור, במובן שהוצאתו לחופשה יש בה כדי לסכן את שלום הציבור. לעומת זאת, כאשר מדובר בעצור עד תום ההליכים, קיימת החלטה שיפוטית בעניינו הקובעת כי שחרורו יש בו כדי לסכן את שלום הציבור, וכי לא ניתן לאיין את המסוכנות על ידי חלופה כלשהי.

בנוסף לכך, כאשר מדובר בעציר, להבדיל מאסיר, קיים גם חשש של שיבוש מהלכי המשפט, חשש שאינו קיים לגבי אסירים שמשפטם כבר הסתיים.

המסוכנות, החשש משיבוש מהלכי משפט והחשש המובנה מהימלטות מהדין - שמקבל יתר תוקף ככל שמדובר בעבירה חמורה יותר, כל אלה אינטרסים שלשמם נועדה תכלית המעצר.

במקרה שבפנינו, מדובר בעציר העצור עד תום ההליכים בגין כתב אישום המייחס לו החזקת סם שלא לצריכה עצמית, כאשר העותר ניסה להימלט מניידת משטרתית שרדפה אחריו והורתה לו לעצור, השליך מרכבו תיק ובו כמויות גדולות של סם, כמפורט בכתב האישום.

בקשת העותר לחופשה חריגה איננה טוענת לנסיבות המקיימות את אחת מהנסיבות המיוחדות המפורטות בסעיף 2א' עד יב', לפרק ח' - שכותרתו "**חופשה מטעמים מיוחדים**", שבפקודת הנציבות 04.40.00 (פק"צ החופשות), אלא היא מבקשת להסתמך על סעיף הסל המפורט בסעיף קטן יג' הקובע שחופשה מיוחדת יכול שתינתן כאשר מתקיימות "נסיבות הומניטריות חריגות ומיוחדות".

בפסק הדין המפרש הוראת חוק זו ברע"ב 3556/15 פלוני נ' מ"י (כב' השופט הנדל) מצוין שמדובר בסעיף סל שמשמעותו הינה **נסיבות** - משמע התמונה המלאה, על מכלול עובדותיה, **הומניטריות** - לא נבחנת תמיד מנקודת מבטו של האסיר בלבד, **חריגות** - לאמור ישנה דרישה כי הנסיבות יוצאות מהכלל, **מיוחדות** - עומדות בקצה השני של השגרה. המבחן על כל חלקיו השונים, כולל רק מקרה שמתעורר בבקשה מסוימת אך לא באחרות. אין לבודד מרכיב אחד של המקרה וליישמו על מקרים עתידיים, שרק במבט ראשון עשויים להיראות דומים.

במקרה שבפנינו, אין מדובר בניתוח דחוף בשל מצב בריאותי המחייב התערבות ניתוחית דחופה, אלא בניתוח מתוכנן מראש, אליו הוזמנה אמו של העותר מזה זמן, כאשר מהות הניתוח - ניתוח החלפת ברך.

העותר איננו בן המשפחה היחיד של אמו החולה. אביו של העותר שהתייצב לדיון מלווה את אשתו וכן לעותר מס' אחים ואחיות נוספים שיכולים להתלוות אל החולה ולהיות צמודים אליה.

אם כן, על פי נתונים אלה אין מדובר בנסיבות הממלאות אחר הוראות סעיף קטן יג'.

בנוסף לכך, עיינתי בדוח של משטרת ישראל שהיא האמונה על שלום הציבור מכח הוראות פקודת המשטרה (סעיף 3) ולפיו היא מתנגדת נחרצות.

המידע המשטרתי אליו מפנה המשיבה מכיל ידיעה עדכנית שנתקבלה זמן רב לאחר מעצרו של העותר והמצביעה על מסוכנות מובהקת.

כיוון שכך, אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, ה' אדר א' תשע"ו, 14 פברואר 2016, בהעדר
הצדדים.